

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ028-24

Бања Лука, 25.04.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености.....	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	7
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење финансијског плана	8
	6. Финансијски извјештаји.....	9
	6.1. Извјештај о извршењу финансијског плана/буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	10
	6.1.2. Расходи и издаци	11
	6.1.3. Буџетски дефицит	15
	6.1.4. Нето финансирање	15
	6.1.5. Разлика у финансирању	15
	6.2. Биланс успјеха	16
	6.2.1. Приходи.....	16
	6.2.2. Расходи.....	16
	6.2.3. Финансијски резултат	16
	6.3. Биланс стања.....	16
	6.3.1. Актива	16
	6.3.2. Пасива.....	19
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	20
	6.4. Биланс новчаних токова	20
	6.5. Временска неограниченост пословања	21
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	21
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	21

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске који обухватају: Биланс стања на дан 31.12.2023. године: Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених

процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примјениених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 25.04.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске.

Бања Лука, 25.04.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се:

- 1) ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Завода у складу са чланом 205. Закона о раду;
- 2) ажурирају документи донесени у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске везани за дефинисање кључних пословних процеса и процјену ризика.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9.-11.;
- Финансијски план/буџет и Ребаланс Финансијског плана/буџета Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2023. годину;
- Одлука о извршењу Ребаланс Финансијског плана/буџета Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2023. годину;
- Упутство о садржају плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и извјештаја о реализацији плана;
- Закон о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о раду члан 26., 33., 35., 39. и 205.;
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене за запослене у јавним службама Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида члан 26. и 27.;
- Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Правилник о условима, критеријумима и начину спровођења мјера активне политике запошљавања;
- Програми запошљавања утврђени Акционим планом запошљавања Републике Српске у 2023. години;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Статут Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Завод за запошљавање Републике Српске (у даљем тексту: Завод) обавља дјелатност од општег интереса у области запошљавања сходно одредбама Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник Републике Српске“, број 30/10, 102/12 и 94/19). Оснивач Завода је Влада Републике Српске.

Послови у области запошљавања сходно одредбама члана 3. наведеног закона су посредовање у запошљавању, јавно обавјештавање о могућностима и условима запошљавања, професионална оријентација и савјетовање о планирању каријере, стручно оспособљавање и припрема за запошљавање, спровођење мјера активне политике запошљавања, издавање дозвола за рад странцу и лицу без држављанства, у складу са законом којим се уређује запошљавање странаца и лица без држављанства, као и спровођење других послова усмјерених на повећање запослености, односно смањење незапослености.

Органи Завода су Управни одбор и директор.

Средства за обављање дјелатности Завода, обезбјеђују се из доприноса за осигурање од незапослености и других извора у складу са законом. Завод учествује у реализацији програма запошљавања које финансира Република, а може учествовати у реализацији програма који финансирају надлежни органи БиХ, друге државе, као и домаће или међународне организације и други донатори, сходно одредбама прописаним чланом 23. наведеног закона.

Финансијске трансакције, Завод обавља путем властитих жиро рачуна, отворених код пословних банака и спада у кориснике буџета чија је главна књига изван главне књиге трезора, а активности су исказане на рачуноводственим фондовима 01 - општи буџетски фонд и 05 - фонд за посебне пројекте.

Ради обављања административних, правних, економско-финансијских и других стручних послова организована је Централна служба у сједишту Завода у Палама и седам филијала Бања Лука, Бијељина, Зворник, Добој, Приједор, Источно Сарајево и Требиње. У оквиру филијала организовани су бирои за једну или више општина, укупно 60 бироа.

Надзор над законитошћу рада Завода врши Министарство рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Завода за период 01.01-31.12.2023. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела финансијску ревизију Завода за 2022. годину (РВ028-23 од 16.05.2023. године) и том приликом дата је једна препорука за финансијске извјештаје и пет препорука за усклађеност. Завод је доставио одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Ревизијом је утврђено да су проведене четири препоруке, једна препорука није проведена, а једна препорука је дјелимично проведена. Није проведена препорука која се односи на ангажовање извршилаца по уговору о дјелу, као и дио препоруке у

вези са ажурирањем докумената донесених у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске (тачка 3. овог Извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација, дјелатност, заступање и представљање, права и обавезе, надлежности органа управљања и руковођења, као и друга питања од значаја за рад и обављање дјелатности у складу са прописима, поред Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености интерно је уређено Статутом Завода („Службени гласник Републике Српске“, број 49/16 и 69/21) на који је Влада Републике Српске дала сагласност.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Заводу (за који је обезбијеђена сагласност надлежног министарства), систематизовано је 265 радних мјеста за 355 извршиоца. На дан 31.12.2023. године у Заводу су била запослена 353 извршиоца, од којих 331 запослених на неодређено вријеме, 16 на одређено вријеме, именовано лице (директор) и 5 приправника.

У току 2023. године закључено је најмање 20 уговора о дјелу за послове који представљају редовну дјелатност Завода (послови истраживања понуде и потражње на тржишту рада, анализа стања укупне евиденције незапослених лица, истраживања о могућностима запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица), што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18 и 119/21) којим је прописано да се уговор о дјелу може закључити ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Завод је сачинио годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима. Сходно наведеном Извјештају, Завод није провео дио активности за успостављање и спровођење финансијског управљања и контроле у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није ажурирао стратегију управљања ризицима, која се ажурира сваке три године (тачка 9. упутства), контроле које се примјењују за свођење ризика на прихватљив ниво није анализирао и ажурирао најмање једном годишње (тачка 10. упутства), књига пословних процеса није ажурирана са измјенама прописа и организационе структуре Завода. У 2024. години формирана је радна група да учествује у реализацији активности на успостављању финансијског управљања и контроле у складу са прописима.

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог нису утврђене неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

Осим за горе наведено ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се:

- **ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Завода у складу са чланом 205. Закона о раду;**

- **ажурирају документи донесени у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске везани за дефинисање кључних пословних процеса и процјену ризика.**

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2023. годину са измјенама и допунама планиране су набавке укупне вриједности од 1.394.534 КМ без пореза на додату вриједност.

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки из 2023. године, додјелом уговора окончано је 56 поступака укупне вриједности 1.182.561 КМ и то:

- осам отвореним поступком у износу од 728.012 КМ, а највећи дио се односи на набавку рачунарског програма „бекап система“ - резервне копије података оригиналног извора на удаљеној локацији (327.700 КМ), лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма (110.000 КМ), апликативно одржавање софтвера за евиденцију незапослених лица и потреба послодавца (57.264 КМ), одржавање софтвера и серверске инфраструктуре (49.570 КМ), текућег и инвестиционог одржавања пословних просторија (82.472 КМ), тонера за штампаче (77.930 КМ) и одржавање рачунарског програма „Power BI“ (23.076 КМ);
- 13 по конкурентском захтјеву за достављање понуда у износу од 231.977 КМ за набавке канцеларијског материјала, рачунара са монитором, канцеларијског намјештаја, клима уређаја, погонског горива, услуга осигурања имовине и радника и других набавки;
- четири поступка набавки услуга из Анекса II Закона о јавним набавкама у износу од 81.467 КМ за набавку услуга репрезентације, смјештаја и медијског праћења активности Завода;
- 30 поступака путем директних споразума у износу од 117.106 КМ и
- један по преговарачком поступку без објаве обавјештења на име одржавања ДМС система за електронско канцеларијско пословање у износу од 23.973 КМ.

За дио набавки поступци су проведени 2022. године, а уговори су реализовани у 2023. години у износу од 210.216 КМ (рачунарске опреме, надоградњу серверског система, сервисирање и одржавање аутомобила, банкарских услуга, оглашавање слободних радних мјеста за запошљавање).

Ревизијским испитивањем обухваћено је 14 поступака набавки уговорене вриједности 812.202 КМ, односно 69% вриједности закључених уговора реализованих у току 2023. године, и то седам отворених поступака у износу од 638.005 КМ (набавка рачунарског програма „бекап система“ на удаљеној локацији, одржавање рачунарског програма „Power BI“ са пратећим лиценцама, продужење произвођачких лиценци, апликативно одржавање софтвера за евиденцију незапослених лица и потреба послодавца, одржавање серверске и мрежне инфраструктуре, текућег и инвестиционог одржавања пословних просторија), три конкурентска захтјева за достављање понуда у износу од 84.620 КМ (набавка горива, канцеларијског намјештаја и рачунара са монитором), два поступка из Анекса II у износу од 59.679 КМ (за услуге медијског праћења и репрезентације), један директни споразум за набавку рекламирања програма запошљавања путем билборда (5.900 КМ), као и преговарачки поступак без објаве обавјештења.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у провођењу процедура прописаних Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење финансијског плана

Финансијски план/буџет Завода и Ребаланс Финансијског плана/буџета за 2023. годину су припремљени и донесени у складу са изворима финансирања предвиђеним за реализацију Програма запошљавања у Републици Српској за 2023. годину и осигурања за случај незапослености, те су буџетска средства и буџетски издаци

планирани на рачуноводственим фондовима 01 и 05. На фонду 05 је планирано финансирање активности у области запошљавања и осигурања за случај незапослености из средстава Компензационог фонда Републике Српске и кредитних средстава Свјетске банке.

На фонду 01, Одлуком о усвајању Финансијског плана/буџета Завода за 2023. годину је одобрен буџетски оквир у износу од 56.250.350 КМ, а Одлуком о усвајању Ребаланса Финансијског плана/буџета Завода за 2023. годину буџетски оквир је одобрен у износу од 59.984.169 КМ.

Ребалансом Финансијског плана/буџета, планирано је финансирање активности Завода из буџетских прихода (57.861.000 КМ), трансфера (15.181.000 КМ), примитака (361.866 КМ) и неутрошених средстава из претходног периода (1.761.283 КМ).

Буџетски оквир по ребалансу је одобрен за расходе за лична примања (11.418.500 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (1.804.600 КМ), субвенције за запошљавање (16.824.283 КМ), дознаке на име социјалне заштите по основу права незапослених лица (24.168.538 КМ), расходе по основу закупа између јединица власти (18.000 КМ), расходе по судским рјешењима (20.000 КМ), трансфере (30.000 КМ), издатке за набавку нефинансијске имовине (601.000 КМ), издатке за отплату неизмирених обавеза пренесених из претходног периода (4.789.248 КМ) и остале издатке (621.000 КМ).

С обзиром да је Завод фискалну 2022. годину завршио са буџетским дефицитом, извршена је анализа истог и утврђене обавезе непокривеног буџетског дефицита у претходним фискалним годинама у износу од 4.789.248 КМ, те сачињен План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у складу са Упутством о садржају плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и извјештаја о реализацији плана („Службени гласник Републике Српске“, број 94/18).

Након усвојеног Ребаланса Финансијског плана/буџета Завода, проведене су двије реалокације у оквиру текућих расхода у износу од 55.000 КМ и у оквиру издатака за нефинансијску имовину у износу од 38.000 КМ.

На фонду 05, Ребалансом Финансијског плана/буџета за 2023. годину, планирано је финансирање активности Завода у износу од 15.388.155 КМ (из средстава Компензационог фонда Републике Српске 2.000.000 КМ, кредитних средстава Свјетске банке 9.387.984 КМ и неутрошених средстава по програмима запошљавања одобреним у претходном периоду 4.000.171 КМ).

Средства Компензационог фонда Републике Српске планирана су за исплату новчане накнаде незапосленим лицима којима је у смислу прописа о раду престао радни однос без његовог захтјева, сагласности или кривице, а средства Свјетске банке за реализацију програма запошљавања одобрених Акционим планом запошљавања у Републици Српској за 2022. годину у износу од 5.085.158 КМ и исплату новчане накнаде незапосленим лицима у износу од 4.302.826 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења финансијског плана/буџета.

6. Финансијски извјештаји

Завод има статус буџетског корисника и у складу са одредбама члана 39. до 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22), сачинио је годишње извјештаје на обрасцима Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01, Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, Извјештај о промјенама нето имовине и Напомене уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу финансијског плана/буџета

Извршење Финансијског плана/буџета Завода за период 01.01-31.12.2023. године, исказано је у обрасцу ПИБ 01 - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 (у даљем тексту: ПИБ 01) и обрасцу ПИФ - Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ 01 буџетска средства су исказана у износу од 55.401.262 КМ, а буџетски издаци у износу од 61.094.721 КМ. Извршење буџетских средстава у односу на Ребаланс Финансијског плана/буџета је 92%, а буџетских издатака је 102% које је највећим дијелом настало због необезбијеђених средстава за дознаке на име социјалне заштите по основу права незапослених лица.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фонду 05 - фонд за посебне пројекте по основу пројеката запошљавања финансираних средствима Компензационог фонда Републике Српске и кредитним средствима Свјетске банке. На фонду 05 буџетска средства су исказана у износу од 11.426.970 КМ, а буџетски издаци у износу од 10.672.785 КМ.

Извјештај о раду и пословању Завода за 2023. годину, Управни одбор је усвојио 29.02.2024. године.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици у ПИФ-у су исказани у износу од 65.066.949 КМ, што са намјенским средствима из претходног периода у износу од 1.761.283 КМ чини укупна буџетска средства за 2023. годину у износу од 66.828.232 КМ.

Намјенска средства из ранијих периода исказана су на фонду 01 у износу средстава утрошених у 2023. години, а обезбијеђена за финансирање субвенција по програмима подршке запошљавању чија је реализација започета у 2020., 2021. и 2022. години.

6.1.1.1. Буџетски приходи

Буџетски приходи у ПИФ-у су исказани у износу од 64.540.712 КМ (на фонду 01 53.113.742 КМ и 11.426.970 КМ на фонду 05), а односе се на пореске приходе наплаћене из доприноса за осигурање од незапослености (41.985.036 КМ), непореске приходе (303.101 КМ) и трансфере између јединица власти (22.252.575 КМ).

Непорески приходи су највећим дијелом наплаћени по основу поврата средстава од стране корисника субвенција по програмима запошљавања због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору (58.221 КМ), закупа имовине (23.401 КМ), камата по стамбеним кредитима (4.417 КМ) и рефундација плата приправника по Пројекту подршке стицању радног искуства младих у статусу приправника, при чему је Завод и давалац и корисник средстава (177.782 КМ).

Трансфери између јединица власти су исказани на фонду 01 у износу од 10.864.885 КМ и на фонду 05 у износу од 11.387.690 КМ.

На фонду 01, трансфери се односе на средства одобрена у Буџету Републике у оквиру Министарства рада и борачко инвалидске заштите на име реализације програма из Акционог плана запошљавања у Републици Српској (10.714.382 КМ) и програму социјалног збрињавања радника који процесом приватизације, стечаја и ликвидације предузећа остају без запослења (8.896 КМ), трансфере утврђене по записницима Пореске управе Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (78.927 КМ), као и средства Министарства за људска права и избјеглице БиХ на име имплементације пројекта „Програм подршке запошљавању Рома у Републици Српској у 2023. години“ у износу од 62.680 КМ.

На фонду 05, трансфери се односе на средства одобрена у складу са Закључком Управног одбора Компензационог фонда Републике Српске на име исплате новчане накнаде за незапослена лица која су остала без посла због посљедица изазваних вирусом корона (2.000.000 КМ) и на кредитна средства Свјетске банке одобрена по

Пројекту подршке повећања запослености у приватном сектору одабраних циљних група регистрованих незапослених лица (9.387.690 КМ).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани на фонду 01 у износу од 526.237 КМ по основу примитака за нефинансијску имовину, од финансијске имовине и осталих примитака.

Примици за нефинансијску имовину су исказани у износу од 11.886 КМ по основу продаје службеног возила путем лицитације.

Примици од финансијске имовине су исказани у износу од 20.632 КМ по основу наплаћене главнице стамбених зајмова датих радницима Завода у ранијем периоду.

Остали примици су исказани у износу од 493.719 КМ, а односе се највећим дијелом на накнаде плата за породилшко и родитељско одсуство рефундиране од Јавног фонда за дјечију заштиту (337.665 КМ), накнаде плата за вријеме боловања рефундиране од Фонда здравственог осигурања (61.380 КМ), импутиране примитке по основу разграничених расхода (57.676 КМ) и наплаћена спорна потраживања која су претходно била индиректно коригована (29.851 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су у ПИФ-у исказани у износу од 71.767.506 КМ, од чега се у износу од 61.094.721 КМ односе на фонд 01, а у износу од 10.672.785 КМ на фонд 05. Чине их буџетски расходи (64.125.833 КМ) и издаци (7.641.673 КМ).

6.1.2.1. Буџетски расходи

Буџетски расходи су исказани по основу текућих расхода у износу од 64.119.270 КМ и трансфера између јединица власти (6.563 КМ).

Текући расходи су исказани по основу расхода за лична примања запослених (11.464.147 КМ), расхода по основу коришћења роба и услуга (1.447.998 КМ), субвенција (14.576.575 КМ), дознака на име социјалне заштите по основу права незапослених лица (36.593.929 КМ), закупа имовине између јединица власти (18.096 КМ) и расхода по судским рјешењима (18.525 КМ).

Расходи за лична примања запослених су исказани по основу расхода за бруто плате запослених (10.370.336 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (391.327 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и других накнада плата (573.552 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (128.932 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде за превоз на посао и са посла (230.063 КМ), јубиларне награде (27.671 КМ), награде за посебне резултате у раду (17.400 КМ), дневнице за службена путовања (10.620 КМ), порез и доприноси на накнаде (29.233 КМ) и пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (76.340 КМ).

Расходи по основу коришћења роба и услуга се односе на расходе по основу закупа (12.379 КМ), енергије, комуналних и комуникационих услуга (467.720 КМ), режијског материјала (176.210 КМ), текућег одржавања (78.505 КМ), путовања и смјештаја (53.080 КМ), стручних услуга (499.530 КМ) и на остале неklasификоване расходе (160.574 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга се односе на расходе по основу утрошка енергије (224.867 КМ), комуналних услуга (55.826 КМ), коришћења фиксних и мобилних телефона и интернета (115.284 КМ), поштанских услуга (50.285 КМ) и остале расходе (21.458 КМ).

Расходи за режијски материјал се односе на расходе за компјутерски материјал (91.273 КМ), канцеларијски материјал (57.856 КМ), материјал за одржавање чистоће (20.531 КМ), службена гласила, дневну штампу и стручну литературу (6.550 КМ).

Расходи за текуће одржавање се односе на расходе за текуће одржавање превозних средстава (12.366 КМ), објеката (49.222 КМ) и опреме (16.917 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу утрошка горива (29.462 КМ), смјештаја на службеним путовањима (17.974 КМ) и осталих расхода (5.644 КМ).

Расходи за стручне услуге се односе на расходе платног промета (9.898 КМ), одржавања рачунарских програма (128.539 КМ), лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма (97.142 КМ), одржавања рачунара и биро опреме (61.119 КМ), осигурања имовине и запослених (11.515 КМ), услуга рекламе и медијског праћења активности Завода (84.552 КМ), оглашавање слободних радних мјеста, објављивања тендера, огласа и информисања (55.488 КМ), услуге штампања (26.489 КМ) и остале услуге (24.788 КМ).

Остали некласификовани расходи се односе на бруто накнаде члановима Управног одбора (34.516 КМ), бруто накнаде по уговорима о дјелу (53.099 КМ), расходе репрезентације (35.166 КМ), расходе стручних испита, котизација за семинаре, симпозијуме и савјетовања за запослене (8.753 КМ), допринос за професионалну рехабилитацију инвалида (22.733 КМ) и остале расходе (6.307 КМ).

Субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 10.614.805 КМ и фонду 05 у износу од 3.961.770 КМ, а односе се на новчану подршку одобрену лицима за samozапосљавање и послодавцима за подстицање запошљавања незапослених лица пријављених на евиденцију Завода.

Програмима запошљавања у 2023. години, донесени од стране Завода у складу са Акционим планом запошљавања у Републици Српској за 2023. годину (на који је 25.07.2023. године сагласност дало надлежно Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске), предвиђено је да Завод реализује три програма подршке запошљавању:

- Програм финансирања запошљавања и samozапосљавања дјецe погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске, „Заједно до посла” - одобрено 10.000.000 КМ, од чега 6.000.000 КМ по Програму за 2023. годину за запошљавање 1151 лице, а 4.000.000 КМ за наставак Програма запошљавања из 2022. године;
- Програм подршке привреди путем поврата уплаћених пореза и доприноса за ново запошљавање радника - одобрено 5.000.000 КМ за запошљавање 1527 лица;
- Програм подршке запошљавању Рома у Републици Српској – одобрено 63.000 КМ за запошљавање 11 лица.

За реализацију активности запошљавања по наведеним програмима у 2023. години, планирана су средства у износу од 11.063.000 КМ за запошљавање 2689 лица.

У складу са Одлуком Управног одбора Завода (од 31.07.2023. године) Министарство рада и борачко-инвалидске заштите и Завод су расписали Јавни позив за коришћење средстава по програмима запошљавања за 2023. годину, према условима и критеријима који су дефинисани Правилником о условима, критеријумима и начину спровођења мјера активне политике запошљавања („Службени гласник Републике Српске“, број 20/17, 31/19 и 5/22), Програмима подршке запошљавању у 2023. години и Упутством о провођењу програма подршке запошљавању.

Након поднесених захтјева по јавном позиву, комисије за обраду и оцјену програма за запошљавање извршиле су анализу испуњености услова поднесених захтјева према утврђеним критеријумима појединачних програма запошљавања, сачиниле листу послодаваца и лица којима се предлаже одобравање средстава, као и листу оних којима се не предлаже одобравање средстава због неиспуњавања услова. На приједлог комисије директор Завода је донио одлуке о одобравању/неодобравању средстава. По поднесеним жалбама одлуке доноси Управни одбор Завода.

Субвенције су одобрене свим подносиоцима захтјева који су испуњавали услове по јавном позиву.

За обезбјеђење од ризика реализације уговора за додијељене субвенције, корисник средстава приликом потписивања уговора доставља банкарску гаранцију (за средства одобрена у износу преко 10.000 КМ) или мјеницу (за средства одобрена у износу до 10.000 КМ). Уколико корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, дужан је вратити сразмјеран износ дозначених средстава.

Са 31.12.2023. године, реализована су два програма по којима су средства уговорена у износу од 3.632.172 КМ и запослено 1296 лица, а Програм подршке запошљавању Рома у Републици Српској није реализован у 2023. години, јер Програм финансира Министарство за људска права и избјеглице БиХ, уговор са Заводом је потписан крајем децембра, те се расписивање јавног позива за коришћење средстава и имплементација преноси у наредни период.

С обзиром да је претходно наведеним актима и уговором закљученим са корисником средстава прописано да се одобрене субвенције реализују sukcesивно (према доспјелости обавеза и испуњености уговора), први дио по потписивању уговора а други дио са испуњавањем уговорених услова утврђених по појединачним програмима, дио исказаних субвенција односи се на одобрене по програмима из 2023. године (3.632.172 КМ), а дио по програмима одобреним у периоду од 2020. до 2022. године (12.058.219 КМ).

По Програму финансирања запошљавања и samozapoшљавања дјеце погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске, „Заједно до посла”, субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 5.088.449 КМ, а односе се на средства одобрена по програмима из 2023. године (870.000 КМ) и програмима из 2022. године (4.218.449 КМ).

Програм се односи на финансијску подршку за samozapoшљавање и запошљавање код послодавца лица из циљне групе, коју чине породице погинулих бораца, демобилисани борци, ратни војни инвалиди, дјеца демобилисаних бораца Војске Републике Српске пријављени на евиденцију Завода и на запослење чекају више од 12 мјесеци и дуже, тешко запошљива лица у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама са посебним освртом на жене, лица старости 40 и више година, лица са инвалидитетом, бивши штићеници домова за незбринуту дјецу, жртве насиља, самохрани родитељи и родитељи тешко болесне дјеце, лијечени овисници, као и корисници одређених социјалних давања.

Програм за 2023. годину планиран је да се реализује кроз четири компоненте, и то:

- суфинансирање samozapoшљавања за 273 лица у износу од 5.000 КМ по једном лицу што укупно износи 1.365.000 КМ (70% одобрених средстава се дозначава по потписивању уговора, а 30% након истека уговореног периода од 12 мјесеци у складу са испуњавањем уговорених обавеза);
- суфинансирање запошљавања код послодавца за 544 лица у износу од 5.000 КМ по незапосленом лицу што укупно износи 2.720.000 КМ (60% одобрених средстава се дозначава по потписивању уговора, а 40% након истека уговореног периода од 12 мјесеци у складу са испуњавањем уговорених обавеза);
- суфинансирање запошљавања код послодавца тешко запошљивих лица у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама за 300 лица у износу од 5.000 КМ по незапосленом лицу што укупно износи 1.500.000 КМ (60% одобрених средстава се дозначава по потписивању уговора, а 40% након истека уговореног периода од 12 мјесеци у складу са испуњавањем уговорених обавеза) и
- финансирање стицања услова за полагање приправничког испита за 34 дјеце погинулих бораца са ВСС у износу од 12.204 КМ на годишњем нивоу по једном приправнику (700 КМ нето плате односно 1.017 КМ бруто плате мјесечно по једном лицу) што укупно износи 414.936 КМ, а које Завод рефундира послодавцу по исплати плате приправнику.

Програмом запошљавања „Заједно до посла” за 2023. годину, са 31.12.2023. године, запослено је укупно 391 лице од чега по основу samozapoшљавања 94 лица, запошљавања код послодаваца 122 лица, запошљавања код послодаваца тешко запошљивих лица у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама 171 лице и 4 приправника са ВСС. Средства су уговорена у износу од 1.983.816 КМ, од чега је у складу са динамиком реализације програма и уговора за плаћање доспјело и укњижено у 2023. години 870.000 КМ (258.000 КМ за samozapoшљавање, 321.000 КМ за запошљавање код послодавца и 291.000 КМ за запошљавање код послодаваца тешко запошљивих лица у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама), а разлика уговорених средстава у износу од 1.113.816 КМ доспијева у наредном периоду у складу са испуњавањем уговорених обавеза.

По Програму подршке привреди путем поврата уплаћених пореза и доприноса за ново запошљавање радника, субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 1.648.356 КМ и односе се на програм из 2023. године за 950 новозапослених лица. Право на субвенцију у износу уплаћених пореза и доприноса за новозапослене раднике примљене са евиденције незапослених у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, имају послодавци из приватног сектора регистровани на подручју Републике Српске уз услов да ће задржати исти број радника најмање двије године.

Програм запошљавања и samozapoшљавања циљних категорија у привреди, субвенције су исказане на фонду 05 у износу од 2.652.700 КМ, а односе се на субвенције одобрене по програмима у ранијем периоду у износу који је испуњавањем уговорених обавеза доспио за плаћање у 2023. години (по програму из 2022. године од 2.568.100 КМ, из 2021. године од 56.600 КМ и из 2020. године од 28.000 КМ).

По Програму подршке запошљавању младих са високом стручном спремом у статусу приправника, субвенције су исказане у износу од 5.139.070 КМ (на фонду 01 у износу од 3.830.000 КМ и на фонду 05 у износу од 1.309.070 КМ), а односе се на субвенције одобрене по програмима у ранијем периоду у износу који је испуњавањем уговорених обавеза доспио за плаћање у 2023. години (по програму запошљавања из 2022. године од 5.059.538 КМ, из 2021. године од 67.815 КМ и из 2020. године од 11.717 КМ).

Програмом запошљавања за 2022. годину, Завод рефундира нето плату у износу од 600 КМ мјесечно по приправнику са ВСС што на годишњем нивоу износи 7.200 КМ, а порез и доприноси су на терет послодавца. Средства се дозначавају послодавцима на бази мјесечних рефундација након достављеног доказа о исплати нето плате.

По Програму подршке запошљавању Рома у Републици Српској који финансира Министарство за људска права и избјеглице БиХ, субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 48.000 КМ и односе се на обавезе доспјеле за плаћање у 2023. години, а одобрене по програму из 2022. године (24.000 КМ) и из 2021. године (24.000 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите по основу права незапослених лица су исказане на фонду 01 у износу од 30.291.238 КМ и фонду 05 у износу од 6.302.691 КМ, а извршење је у односу на буџетски оквир више за 20%. Односе се на дознаке прописане одредбама члана 36. до 50. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености по основу новчане накнаде (24.726.146 КМ), здравственог и пензијског и инвалидског осигурања на новчане накнаде (9.941.856 КМ), као и пензијског и инвалидског осигурања у трајању до три године, уколико ће тим стажом осигурања и временом provedеним у осигурању незапослено лице стећи услове за старосну пензију (1.925.927 КМ).

Према члану 36. наведеног закона, право на новчану накнаду, здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање има незапослено лице којем је у смислу прописа о раду престао радни однос без његовог захтјева, сагласности или кривице, а које је провело најмање осам мјесеци непрекидно у осигурању од незапослености у посљедњих 12 мјесеци, или 12 мјесеци са прекидима у осигурању од незапослености у посљедњих 18 мјесеци.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у ПИФ-у у износу од 7.641.673 КМ по основу издатака за нефинансијску имовину (552.137 КМ) и осталих издатака (7.089.536 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани на фонду 01 у износу од 552.137 КМ (од чега се на резервисана средства односи 92.017 КМ), а односе се на издатке за инвестиционо одржавање објеката (97.997 КМ), набавку опреме (447.740 КМ) и залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће (6.400 КМ).

Резервисање расположивих средстава на ставкама планираним Ребалансом финансијског плана/буџета, извршено је по основу набавке рачунарске и мрежне опреме за успостављање програма „бекап система“ на удаљеној локацији (44.460 КМ), набавке рачунарске опреме (29.999 КМ) и инвестиционог одржавања пословних објеката (17.558 КМ).

Издаци за набавку опреме (без резервисања средстава) се односе на улагања у набавку рачунарске и мрежне опреме за успостављање „бекап система“ на удаљеној локацији (338.949 КМ), канцеларијског намјештаја (26.922 КМ), штампача и друге опреме (7.410 КМ).

Остали издаци су исказани на фонду 01 у износу од 6.685.327 КМ и фонду 05 у износу од 404.209 КМ по основу отплате неизмирених обавеза пренесених из претходног периода.

На фонду 01 издаци су исказани највећим дијелом по основу улазног ПДВ-а плаћеног добављачу (9.007 КМ), накнаде плата за породилјско и родитељско одсуство које рефундира Јавни фонд за дјечију заштиту (372.356 КМ), накнаде плата за вријеме боловања које рефундира Фонд здравственог осигурања (86.019 КМ) и издатака за отплату неизмирених обавеза пренесених из претходног периода (6.212.269 КМ).

Издаци за отплату неизмирених обавеза пренесених из претходног периода у укупном износу од 6.616.478 КМ се односе на измирене обавезе по основу нето новчане накнаде (3.459.424 КМ), здравственог и пензијског и инвалидског осигурања на новчане накнаде (2.131.664 КМ), пензијског и инвалидског осигурања за стицање услова за старосну пензију (244.314 КМ) и обавеза за субвенције по програмима запошљавања (781.085 КМ).

На План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода прибављено је Мишљење Фискалног савјета Републике Српске са оцјеном да је план реалан и проводив на начин како је приједлогом мјера предвиђено.

6.1.3. Буџетски дефицит

Буџетски дефицит у ПИФ-у је исказан у износу од 125.372 КМ (на фонду 01 исказан је буџетски дефицит од 1.283.766 КМ, а на фонду 05 буџетски суфицит од 1.158.394 КМ), што представља разлику између збира буџетских прихода и примитака за нефинансијску имовину (64.552.598 КМ) и збира буџетских расхода и издатака за нефинансијску имовину (64.677.970 КМ).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у ПИФ-у је исказано у негативном износу од 4.813.902 КМ (на фонду 01 од 4.409.693 КМ, а на фонду 05 од 404.209 КМ), што представља разлику између збира примитака од финансијске имовине, осталих примитака и расподеле суфицита по основу утрошених намјенских средстава из ранијег периода (2.275.634 КМ) и збира издатака за отплату дугова и осталих издатака (7.089.536 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у ПИФ-у је исказана у негативном износу од 4.939.274 КМ (на фонду 01 је исказана у негативном износу од 5.693.459 КМ, а на фонду 05 у

позитивном износу од 754.185 KM), што представља разлику између буџетских средстава (66.828.232 KM) и буџетских издатака (71.767.506 KM).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 69.921.898 KM по основу буџетских прихода исказаних у извјештајима о извршењу буџета у износу од 64.540.712 KM (наведени под тачком 6.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 5.381.186 KM.

Приходи обрачунског карактера највећим дијелом су евидентирани по основу доприноса за осигурање од незапослености према извјештају Пореске управе Републике Српске у износу од 5.041.580 KM (за ненаплаћена потраживања настала у текућем периоду и репрограмирана потраживања чија је вриједност била претходно индиректно коригована), потраживања за ненаплаћене настале непореске приходе (85.949 KM), отписа обавеза према корисницима субвенција по програмима запошљавања због неиспуњавања уговорених услова (255.717 KM), добитака од продаје возила (11.886 KM) и помоћи у природи (4.054 KM).

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 68.388.571 KM, а чине их буџетски расходи (текући расходи и трансфери) који су исказани у извјештају о извршењу буџета у износу од 64.125.833 KM (наведени под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја у поглављу о буџетским расходима) и расходи обрачунског карактера у износу од 4.262.738 KM.

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу обрачунате амортизације на нефинансијску имовину (466.500 KM), усклађивања вриједности финансијске имовине (3.788.851 KM), набавне вриједности реализованих залиха ситног инвентара и ауто гума (6.400 KM) и расходовања опреме (987 KM).

Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине су признати у износу корекције вриједности краткорочних потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа, а исказани су по основу доприноса за осигурање од незапослености у извјештају Пореске управе Републике Српске (2.856.195 KM) и потраживања чија је наплата у надлежности Завода (64.723 KM), те по основу раскида претходно одгођеног плаћања према извјештају Пореске управе Републике Српске (867.933 KM).

Корекција потраживања у надлежности Завода (која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа), извршена је за потраживања по основу поврата средстава по програмима запошљавања насталих због неиспуњавања уговорених обавеза од стране корисника средстава (43.074 KM), новчане накнаде исплаћене незапосленом лицу (20.274 KM) и стамбеног кредита (1.375 KM).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за 2023. годину као разлика прихода и расхода, исказан је позитиван финансијски резултат текуће године у износу од 1.533.327 KM.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива на дан 31.12.2023. године је исказана у износу од 68.536.783 KM бруто вриједности, 37.408.675 KM исправке вриједности и 31.128.108 KM нето вриједности. Чине је текућа имовина и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у износу од 47.299.420 КМ бруто вриједности, 26.792.361 КМ исправке вриједности и 20.507.059 КМ нето вриједности, а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Краткорочна финансијска имовина се односи на готовину, пласмане, потраживања, разграничења и краткорочну финансијску имовину из трансакција између јединица власти.

Готовина је исказана у износу од 2.182.559 КМ по основу средстава у благајни (3.610 КМ) и на банковним рачунима (2.178.949 КМ).

Краткорочне пласмане чине акције и учешћа у капиталу нето вриједности од 40.472 КМ (бруто вриједност 932.472 КМ и исправка вриједности 892.000 КМ) и дио дугорочних зајмова који доспијевају на наплату до годину дана од 18.062 КМ (стамбени кредити дати у ранијем периоду радницима Завода).

Акције и учешћа у капиталу се односе на вриједност редовних акција које је Завод стекао конверзијом потраживања по основу доприноса за осигурање од незапослености у акције у складу са појединачним одлукама Владе Републике Српске о прихватању програма финансијског реструктурисања одређених акционарских друштава.

Према извјештају Централног регистра хартија од вриједности а. д. Бања Лука, Завод на дан 31.12.2023. године посједује редовне акције код осам акционарских друштава номиналне вриједности од 932.472 КМ (вриједност једне акције је 1 КМ).

Фер вриједност свих акција Завода на дан 31.12.2023. године износи 40.472 КМ и то у шест акционарских друштава „Фабрика мотора за специјалне намјене“ а.д. Пале у стечају (4.207 КМ), „Нова Романија“ а.д. Соколац (3.057 КМ), „Орао“ а.д. Бијељина (20.326 КМ), ПД „Семберија“ а.д. Бијељина (7.553 КМ), „Технички ремонт“ а.д. Братунац (4.654 КМ) и „Нова Борја“ а.д. Теслић (675 КМ), док је код два друштва једнака нули („Фамос“ а.д. Источно Сарајево и Дрвна индустрија а.д. Власеница). Промјена у 2023. години у односу на претходни период није било.

Краткорочна потраживања су исказана у бруто износу од 29.546.611 КМ, од чега се 25.897.996 КМ односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана која су са становишта наплативости класификована у спорна потраживања и за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности. Односе се на:

- потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености бруто вриједности 9.392.819 КМ, од чега се 8.182.917 КМ односи на спорна за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности;
- репрограмирана потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености која доспијевају на наплату у року до годину дана (2.296.724 КМ);
- спорна потраживања за затезне камате у земљи бруто и исправке вриједности од 4.700.479 КМ, а признате су 2020. године у току ликвидационог поступка на потраживање од „Бобар банке“ а.д. - у стечају;
- потраживања чија је наплата у надлежности Завода, бруто вриједности 841.262 КМ, од чега се 699.273 КМ односи на спорна потраживања;
- остала потраживања бруто и исправке вриједности од 12.315.327 КМ.

Потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености су призната у складу са Извјештајем из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за 2023. годину, достављеним од Пореске управе Републике Српске.

Потраживања чија је наплата у надлежности Завода, највећим дијелом се односе на потраживања по основу:

- поврата исплаћених субвенција по програмима запошљавања због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору од стране корисника средстава бруто вриједности

690.315 KM, од чега се 592.671 KM односи на спорна за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности;

- поврата новчане накнаде исплаћене незапосленим лицима бруто вриједности 119.853 KM, од чега се 77.797 KM односи на спорна;
- доспјелих анuitета по стамбеним кредитима која нису наплаћена у складу са уговором бруто вриједности 27.220 KM, од чега се 25.275 KM односи на спорна;
- закупа пословних простора и продаје земљишта бруто вриједности 3.820 KM, од чега се 3.530 KM односи на спорна.

Остала спорна потраживања се највећим дијелом односе на потраживања од Бобар банке а.д. - у стечају (12.311.638 KM) и од Банке Српске а.д. - у стечају (3.467 KM), за средства затечена на банковним рачунима код ових банака на дан кад је проглашен стечај. Промјена у 2023. години у односу на претходни период није било.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 78.170 KM, а односе се на разграничења по основу расхода (1.499 KM) и неизмирене обавезе за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које рефундирају фондови социјалног осигурања (76.671 KM).

Краткорочна финансијска имовина из трансакција између јединица власти је исказана у бруто износу од 14.541.546 KM, од чега се 2.365 KM односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана. Највећим дијелом се односе на трансфере из буџета Републике Српске у износу од 14.095.614 KM (одобрене за реализацију Акционог плана запошљавања за 2023. годину 9.784.026 KM, исплату новчаних накнада незапосленим лицима 4.699.027 KM и накнада по основу социјалног збрињавања радника који су у поступку стечаја остали без посла 8.896 KM), те потраживања по основу расподеле јавних прихода на дан извјештавања (195.761 KM), по основу доприноса за осигурање од незапослености по записницима Пореске управе (40.913 KM), накнаде плата за вријеме родитељског одсуства које рефундира Јавни фонд за дјечију заштиту (30.463 KM), накнаде плата за вријеме боловања које рефундира Фонд здравственог осигурања (85.971 KM) и трансфера из трезора БиХ одобрених за реализацију Програма запошљавања Рома за 2023. годину (62.680 KM).

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у износу од 21.237.363 KM бруто вриједности, 10.616.314 KM исправке вриједности и 10.621.049 KM нето вриједности, а чине је дугорочна финансијска имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина је исказана у износу од 468.005 KM по основу репрограмираних потраживања за неплаћене доприносе за осигурање од незапослености према извјештају Пореске управе Републике Српске (467.605 KM) и дугорочних пласмана за неотплаћене стамбене зајмове дате радницима у ранијем периоду (400 KM).

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у износу од 20.769.358 KM бруто вриједности, 10.616.314 KM исправке вриједности и 10.153.044 KM нето вриједности коју чине произведена стална имовина, непроизведена стална имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми.

У односу на претходни период вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима је повећана у износу од 677.033 KM по основу улагања у набавке рачунарске и мрежне опреме за надоградњу серверског система (230.295 KM), рачунарске и мрежне опреме програма „бекап система“ на удаљеној локацији – (338.949 KM), реконструкцију пословних објеката (80.439 KM) и набавке канцеларијског намјештаја и друге опреме (27.350 KM).

По Одлуци Управног одбора о усвајању Извјештаја о попису имовине и обавеза, расходована је и искњижена опрема неотписане вриједности од 987 KM (набавне вриједности од 67.331 KM и отписане вриједности од 66.341 KM).

Произведена стална имовина је исказана нето вриједности у износу од 7.670.127 KM (брutto вриједност 18.210.663 KM, исправка вриједности 10.540.536 KM), а чине је зграде и објекти, опрема, инвестициона имовина и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани нето вриједности од 5.783.729 KM (брutto вриједност 11.731.174 KM), а односе се на канцеларијске објекте и просторе, стамбене објекте и гараже.

Опрема је исказана у нето вриједности од 569.341 KM (брutto вриједност 2.993.725 KM) коју чине моторна возила, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, телекомуникациона и друга опрема.

Инвестициона имовина је исказана нето вриједности у износу од 1.166.398 KM (брutto 2.881.008 KM и исправка 1.714.610 KM), а односи се на пословне просторе издате под оперативни закуп.

Нематеријална произведена имовина је исказана нето вриједности од 150.659 KM (брutto вриједност 604.756 KM и исправка 454.097 KM), а односи се на рачунарске програме и умјетничка дјела.

Непроизведена стална имовина је исказана по основу земљишта вриједности у износу од 1.834.450 KM и лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма нето вриједности у износу од 309.518 KM (брutto вриједност 385.296 KM и исправка 75.778 KM).

Завод је корисник градског грађевинског земљишта на којем су изграђени објекти - пословни простори у власништву Завода, као и пословни простори у објектима са етажним власништвом.

Нефинансијска имовину у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 338.949 KM по основу набавке рачунарске и мрежне опреме програма „бекап система“ на удаљеној локацији.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива на дан 31.12.2023. године је исказана у износу од 31.128.108 KM по основу обавеза, разграничења и властитих извора.

6.3.2.1. Обавезе

Обавезе су исказане у износу од 22.310.274 KM, по основу краткорочних обавеза.

Краткорочне обавезе се односе на обавезе за лична примања запослених (990.724 KM), из пословања (608.505 KM), за субвенције (9.542.922 KM), за дознаке на име социјалне заштите (11.145.555 KM) и обавеза из трансакција између јединица власти (22.568 KM).

Обавезе доспјеле за плаћање на дан биланса, до краја фебруара 2024. године су измирене у износу од 17.790.693 KM. У цјелости су измирене обавезе за лична примања, обавезе за нето новчане накнаде и обавезе за допринос за пензијско и инвалидско осигурање за испуњење услова за старосну пензију, а дјелимично обавезе из пословања (268.703 KM), обавезе за субвенције (7.486.133 KM), обавезе за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање на новчане накнаде (4.532.278 KM) и краткорочне обавезе из трансакција са другим јединицама власти (7.663 KM).

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада за децембар 2023. године.

Обавезе из пословања се односе највећим дијелом на обавезе према добављачима за набавке роба и услуга (604.473 KM), накнаде физичким лицима (1.840 KM) и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (1.093 KM).

Обавезе за субвенције се односе на обавезе по основу програма подршке запошљавању.

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите су исказане по основу права незапослених лица, а односе се на обавезе за нето новчане накнаде (4.354.508 KM), доприносе на новчане накнаде за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање (6.641.365 KM) и допринос за пензијско и инвалидско осигурање којим незапослено лице стиче услове за старосну пензију (149.682 KM).

Обавезе из трансакција између јединица власти се односе на обавезе према јединицама власти (институцијама Владе, јединицама локалне самоуправе и фондовима) по основу обрачуна и поравнања више и погрешно уплаћених јавних прихода по записницима Пореске управе Републике Српске (21.490 KM) и остале обавезе (1.078 KM).

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава су исказани у износу од 8.817.834 KM, а чине их трајни извори средстава, резерве и финансијски резултат.

Трајни извори средстава су исказани у износу од 1.518.452 KM, а формиран су преузимањем салда трајних извора утврђених на крају претходног извјештајног периода.

Резерве су исказане у износу од 916.845 KM по основу ревалоризационих резерви формираних евидентирањем извршене процјене фер вриједности нефинансијске имовине. У односу на претходни период исте су умањене/амортизоване за 43.052 KM у висини разлике између већег износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност и мањег износа амортизације обрачунате на историјску вриједност имовине која је у ранијем периоду била предмет процјене, а увећане су за 4.376 KM по основу ефеката утврђених процјеном фер вриједности грађевинског земљишта.

Финансијски резултат је исказан у износу од 6.382.537 KM, којег чине финансијски резултат ранијих година (4.849.210 KM) и финансијски резултат текуће године (1.533.327 KM).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и ванбилансне пасиве на дан 31.12.2023. године су исказане у износу од 15.177.457 KM, а највећим дијелом се односе на вриједност пословних простора у закупу (168.394 KM), примљене банкарске гаранције за обезбјеђење од ризика реализације уговора за додијелене субвенције по програмима запошљавања (3.408.229 KM), примљене мјенице по програмима запошљавања (11.469.915 KM), као и примљене банкарске гаранције и мјенице за обезбјеђење од ризика реализације уговора о набавкама роба, радова и услуга (89.828 KM).

6.4. Биланс новчаних токова

Према Извјештају о новчаним токовима, готовина на почетку периода је износила 3.514.070 KM и исказани су приливи готовине у износу од 53.265.628 KM (из пословних активности 53.233.110 KM и из инвестиционих активности 32.518 KM).

Одливи готовине су исказани у износу од 54.597.139 KM (из пословних активности 54.188.606 KM и из инвестиционих активности 408.533 KM).

Стање готовине на крају периода износи 2.182.559 KM.

Извјештај о новчаним токовима је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања, сходно МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц) и 38, са закључком да ће Завод у временском року који се може предвидјети наставити да финансира своје активности и измирује обавезе.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Судски спорови који за посљедицу могу имати потенцијалну имовину и обавезе су објелодањени у Напоменама уз финансијске извјештаје Завода.

У 2023. години активни су били судски спорови које је Завод покренуо за наплату потраживања због неизвршавања уговорених обавеза од стране корисника средстава по програмима запошљавања у укупном износу од 621.509 КМ, а за које је прибављена мјеница као средство обезбјеђења извршења уговорених обавеза.

Завод је тужена страна у поступку по основу признавања права од незапослености (по основу права на новчану накнаду и права на пензијско и инвалидско осигурање). По наведеном основу на дан биланса активна су била 42 управна спора процијењене вриједности 229.695 КМ.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2023. годину сачињене су и Напомене, које пружају неопходне опште податке о Заводу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, према члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Слободанка Миловић, с.р.

Невена Малишановић, с.р.